

Ny kommunelov – kort oversikt over de viktigste endringsforslagene

- **Kommunalt selvstyre.** Foreslår å lovfeste det kommunale selvstyret og enkelte prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til kommunene.
- **Folkevalgte organer.** Reglene blir tydeligere og forenklet. Kommunene kan bare opprette folkevalgte organer som er omtalt i loven. Alle folkevalgte organer, med unntak av kommunerådet, skal følge hovedregelen om åpne møter. Folkevalgte organer får en utvidet innsynsrett i kommunale saksdokumenter.
- **Administrasjonen.** Lederen for administrasjonen kalles *kommunedirektør* i loven. Tydeliggjøring av ansvaret og myndigheten som kommunedirektøren har.
- **Kommunal parlamentarisme.** Foreslår at det skal kreves 2/3-flertall for å kunne innføre kommunal parlamentarisme som styringsform. Kommunerådet skal rapportere til kommunestyret om prinsipielle vedtak som rådet treffer. Foreslår også en rett for kommunestyremedlemmene til å fremme private forslag.
- **Suspensjon og fratakelse av verv.** Foreslår å gi kommunestyret adgang til å suspendere en *ordfører* som er tiltalt for forhold som kan straffes med fengsel i 3 år eller mer. Krav om 2/3-flertall i kommunestyret. Foreslår også en snever adgang for kommunestyret til å frata *ordføreren* dette vervet dersom hun eller han er uskikket. Krav om 90 %-flertall i kommunestyret. Vedtakene kan påklages til departementet. Klageretten er en rettssikkerhetsgaranti.
- **Velferdsgoder.** Foreslår en plikt for kommunene til å sørge for regler som sikrer folkevalgte ulike typer permisjon, for eksempel foreldrepermisjon. De skal også sørge for at de folkevalgte får samme rett til sykepenger og ytelser ved yrkesskade som ansatte i kommunen. Rettighetene gjelder folkevalgte med vervet som hovedbeskjeftigelse.
- **Interkommunale samarbeid.** Forslag om å oppheve den såkalte § 27-modellen. I stedet innføres *kommunale oppgavefelleskap* og *interkommunale politiske råd* som nye interkommunale samarbeidsmodeller.
- **Økonomiforvaltning.** Kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt tydeliggjøres i loven. Forslag om å gi kommunestyret plikt til å fastsette finansielle måltall (lokale handlingsregler). Kravet til minimumsavdrag på lån økes. Lovfesting av regler for beregning av selvkost.
- **Styring og kontroll.** Forslag om at kommunestyrene må vedta en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen skal gi oversikt over de kommunale selskapene kommunen selv eier, kommunens prinsipper for eierstyring og kommunens formål med eierskapet. Forslag om utvidet innsyns- og undersøkelsesrett for kontrollutvalget og revisjonen i private virksomheter som utfører oppgaver for kommunen. Innsynsretten skal kunne brukes til å kontrollere at kontrakten med den private virksomheten blir oppfylt. Forslag om at regnskapsrevisor får en utvidet plikt til å undersøke om økonomiforvaltningen følger lover og regler
- **Statlig tilsyn.** Forslag om at kommunene får partsrettigheter i alle faser av et tilsyn. Fylkesmannen får en tydeligere rolle i å følge opp og ha dialog med kommunene. Det legges også opp til en sterkere samordning mellom det statlige tilsynet og kommunenes egenkontroll.

